

Brüssel, 30. september 2016  
(OR. en)

12807/16

CLIMA 132  
ENV 630  
ONU 110  
DEVGEN 215  
ECOFIN 866  
ENER 345  
FORETS 52  
MAR 247  
AVIATION 196

#### **MENETLUSTE TULEMUS**

Saatja: Nõukogu peasekretariaat

Kuupäev: 30. september 2016

Saaja: Delegatsioonid

Eelmise dok nr: 12688/16 CLIMA 122 ENV 615 ONU 103 DEVGEN 209 ECOFIN 850  
ENER 337 FORETS 46 MAR 241 AVIATION 192

Teema: 7.–18. novembrini 2016 Marrakechis toimuvate Ühinenud Rahvaste  
Organisatsiooni kliimamuutuste raamkonventsiooni kohtumiste  
ettevalmistamine

– Nõukogu järelused (30. september 2016)

Delegatsioonidele edastatakse lisas nõukogu järelused 7.–18. novembrini 2016 Marrakechis toimuvate Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni kliimamuutuste raamkonventsiooni kohtumiste ettevalmistamise kohta, mille nõukogu võttis vastu oma 3486. istungil 30. septembril 2016.

**7.–18. novembrini 2016 Marrakechis toimuvate Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni  
kliimamuutuste raamkonventsiooni kohtumiste ettevalmistamine**

**- Nõukogu järeldused -**

*Euroopa Liidu Nõukogu,*

**Pariisi kokkulepe**

1. VÄLJENDAB HEAMEELT ajaloolise ja ambitsioonika tulemuse üle, milleni jõuti 2015. aasta detsembris Pariisis, kui kogu maailm võttis vastu esimese tõeliselt ülemaailmse ja õiguslikult siduva kokkuleppe, mille eesmärk on tugevdada üleilmset reageerimist kliimamuutustest tingitud ohule vaesuse kaotamiseks tehtavate jõupingutuste ja säästva arengu kontekstis, sealhulgas: a) hoida maailma keskmise temperatuuri tõus tunduvalt alla 2 °C võrreldes industriaalühiskonna eelse tasemega ja teha jõupingutusi, et piirata temperatuuri tõusu 1,5 °C-ga võrreldes industriaalühiskonna eelse tasemega; b) suurendada kliimamuutuste negatiivse mõjuga kohanemise suutlikkust; ning c) viia rahastamisvood vastavusse vähese kasvuhoonegaaside heite ja kliimamuutustele vastupanuvõimelise arengu suunas liikumisega;
2. RÕHUTAB ELi ja selle liikmesriikide võetud kohustust viia ellu Pariisis saavutatud tasakaalustatud tulemuse kõik elemendid, sealhulgas kokkulepe, Pariisis kokku tulnud osaliste konverentsi otsus (1/CP.21) ning kavatsetavad riiklikult kindlaksmääratud panused; ning TOONITAB valitsusväliste osalejate poolt võetavate kliimameetmete kiire kasvu olulisust, mida on kajastatud Lima-Pariisi tegevuskavas, millest on saanud ülemaailmne kliimameetmete tegevuskava; TOONITAB, kui oluline on rakendada säästva arengu tegevuskava aastani 2030 ja säästva arengu eesmäärke Pariisi kokkuleppe eesmärkide saavutamiseks;

3. TERVITAB nõukogus saavutatud kokkulepet Pariisi kokkuleppe Euroopa Liidu nimel ratifitseerimise suhtes; VÄLJENDAB HEAMEELT kõikide liikmesriikide tehtud jõupingutuste üle, et tagada riiklike ratifitseerimismenetluste kiire lõpuleviimine; NÕUSTUB, et praegustes oludes on asjakohane, et liit annab oma ratifitseerimiskirja hoiule 7. oktoobriks 2016; ning VÄLJENDAB HEAMEELT liikmesriikide kavatsuse üle anda oma ratifitseerimiskirjad hoiule kas koos liiduga või niipea kui võimalik pärast seda; TERVITAB rahvusvahelist poliitilist tahet liikuda Pariisi kokkuleppe varajase jõustumise suunas 2016. aastal ning väljendab heameelt selle üle, et järjest rohkem riike on juba andnud hoiule oma ratifitseerimiskirjad; JULGUSTAB teisi riike ratifitseerima kokkuleppe niipea kui võimalik; TOETAB TUGEVALT kaasavat lähenemisviisi, et tagada kõigi osaliste jätkuv osalemine ja täiel määral panustamine Pariisi kokkuleppe üksikasjade edasiarendamisse;

#### **Siseriiklik rakendamine ja rahvusvaheliste partnerite toetamine**

4. KINNITAB TAAS ELi võetud kohustust jätkata oma kliimapoliitika elluviimist kooskõlas tema poliitiliste prioriteetidega, sealhulgas energialiit, ja võtta ambitsioonikaid kliimameetmeid ELi kavatsetavate riiklikult kindlaksmääratud panuste rakendamiseks; TOONITAB, et vastavalt kõige uuematele andmetele saavutab EL 2020. aastaks kokku lepitud eesmärgi, mida kinnitavad 2014. aasta heitetasemed, mis olid 1990. aasta tasemest 24% allpool; KORDAB, et EL ja selle liikmesriigid juba järgivad Kyoto protokolliga Doha muudatust; TULETAB MEELDE Euroopa Ülemkogu 2014. aasta oktoobri järeldustes sätestatud õigusraamistikku aastani 2030, kaasa arvatud siduvat ELi 2030. aastaks seatud kliimaeesmärki vähendada ELi kasvuhoonegaaside heidet liidusiseselt vähemalt 40% võrreldes 1990. aasta tasemega; sellega seoses VÄLJENDAB HEAMEELT Euroopa Komisjoni hiljuti esitatud ettepanekute üle heitkogustega kauplemise süsteemi mittekuuluvates sektorites (maakasutus, maakasutuse muutus ja metsandus (LULUCF) ning jõupingutuste jagamist käsitlev määrus), mis järgivad ettepanekut reformida ELi heitkogustega kauplemise süsteemi;

5. KUTSUB kõiki osalisi ÜLES kehtestama poliitikat ja võtma meetmeid, et saavutada oma (kavatsetavad) riiklikult kindlaksmääratud panused, ning tegelema kliimamuutustega kohanemise ettevalmistamisega ning meetmete rakendamisega, ning tagama, et (kavatsetavad) riiklikult kindlaksmääratud panused ja kohanemisega seotud meetmed on kõigis majandussektorites täiel määral integreeritud riikliku planeerimise ja strateegiatega; RÕHUTAB ELi ja selle liikmesriikide võetud kohustust jätkata partnerriikidega kogemuste vahetamist ja nende toetamist ambitsioonika kliimapoliitika väljatöötamisel ja elluviimisel süsinikuvaese ja kliimamuutustele vastupanuvõimelise arengu kontekstis; HINDAB KÕRGELT riikide, piirkondade ja valitsusväliste osalejate poolt praegu tehtavaid jõupingutusi, mille eesmärk on edendada kulutõhusaid vähendamisvahendeid, sealhulgas CO<sub>2</sub>-heite maksustamine; ja VÄLJENDAB HEAMEELT täiendavate jõupingutuste üle selles vallas;
6. RÕHUTAB pikaajaliste vähese kasvuhoonegaaside heitega arengustrateegiate väljatöötamise olulisust poliitikavahendina, mille abil töötada välja usaldusväärne viis tasakaalu saavutamiseks allikatest pärineva inimtekkeliste kasvuhoonegaaside ülemaailmse heite ja kasvuhoonegaaside neeldajates sidumise vahel selle sajandi teisel poolel; VÄLJENDAB HEAMEELT Euroopa Komisjoni algatuse üle koostada majandusliku, sotsiaalse ja keskkonnamõju põhjalik analüüs selliste viiside kohta, mis on kooskõlas Pariisi kokkuleppe pikaajalise temperatuuri-eesmärgiga, et kasutada seda poliitilises arutelus sajandi keskpaigani ulatuvate, vähese kasvuhoonegaaside heitega arengustrateegiate väljatöötamise kontekstis;
7. KINNITAB TAAS, et EL ja selle liikmesriigid on kindlalt otsustanud suurendada kliimamuutustega seotud rahastamise mobiliseerimist osana arenenud riikide juhitavatest ülemaailmsetest jõupingutustest, eelkõige selleks, et abistada arengumaid kliimamuutustega kohanemise ja kliimamuutuste leevendamise osas, eesmärgiga rakendada nende riiklike strateegiaid, eelkõige riiklikult kindlaksmääratud panuseid; KORDAB, et avaliku sektori poolset kliimamuutustega seotud rahastamist on jätkuvalt oluline roll; KINNITAB, et EL ja selle liikmesriigid jätkavad avaliku sektori poolset kliimamuutustega seotud rahastamist kliimamuutuste leevendamise ja nendega kohanemise eesmärgil; TUNNISTAB, et erasektor on kliimamuutustega seotud rahastamise ja muude asjakohaste investeerimisvoogude oluline allikas; VÄLJENDAB HEAMEELT selle üle, et Pariisi kokkuleppe saadab jõulise signaali erasektorile suunata rahastamisvood ümber vähese CO<sub>2</sub>-heitega ja kliimamuutustele vastupanuvõimelistesse investeringutesse; KINNITAB oma kavatsust võtta peagi vastu järeldused kliimamuutustega seotud rahastamise kohta;

8. VÄLJENDAB HEAMEELT riiklikult kindlaksmääratud panuste alase partnerlusalgatuse üle, mis käivitatakse Marrakechis ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni osaliste konverentsi 22. istungjärgul (COP22);

### **Rahvusvaheline protsess**

9. RÕHUTAB, et Pariisi kokkuleppe kohaselt, selleks et saavutada pikaajaline temperatuuri-eesmärk, püüavad osalised võimalikult kiiresti saavutada ülemaailmse kasvuhoonegaaside heite maksimaalse taseme ja võtta pärast seda kiiresti vähendusmeetmeid, et saavutada selle sajandi teisel poolel tasakaal allikatest pärineva inimtekkeliste kasvuhoonegaaside heite ja kasvuhoonegaaside neeldajates sidumise vahel; TULETAB MEELDE ELi eesmärki vähendada aastaks 2050 heitkoguseid 80–95 % võrreldes 1990. aasta tasemega, mis rahvusvahelise kliimamuutuste rühma (IPCC) hinnangul on arenenud riikide rühma jaoks vajalik vähendamine; VÄLJENDAB HEAMEELT IPCC otsuse üle esitada 2018. aastal eriaruanne, milles käsitletakse mõjusid, mis tulenevad 1,5 °C globaalsest soojenemisest võrreldes industriaalühiskonna eelse tasemega ja sellega seotud ülemaailmse kasvuhoonegaasi heite muutumisest;
10. TULETAB MUREGA MEELDE ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni sekretariaadi kokkuvõtvas aruandes esitatud järeldusi kavatsetavate riiklikult kindlaksmääratud panuste koondmõju kohta, mis praegu jääb kaugelt vajalikest jõupingutustest, et saavutada pikaajaline temperatuuri-eesmärk; TOONITAB sellega seoses Pariisi kokkuleppes sisalduva ambitsioonitaseme uuendamise ja läbipaistvusraamistiku otsustavat tähtsust; KUTSUB kõiki osalisi ÜLES töötama välja eesmärgile vastava ülemaailmse kokkuvõtte tegemise protsessi, mis aitaks soodustada siseriiklikke meetmeid, ülemaailmseid ambitsioone ja vabatahtlikku rahvusvahelist koostööd ning mis hindaks kõnealuse kokkuleppe otstarbe ning selle kliimamuutuste leevendamise, nendega kohanemise ja rakendusvahenditega seotud pikaajaliste eesmärkide saavutamiseks tehtud kollektiivseid edusamme; ja RÕHUTAB selle olulisust, et kõik osalised liiguksid oma riiklikult kindlaksmääratud panuste puhul ühiste ajakavade suunas;
11. NÄEB sellega seoses ETTE Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide aktiivse osalemise 2018. aasta hõlbustavas dialoogis, mis on esimene oluline võimalus, et teha kokkuvõtte Pariisi kokkuleppe pikaajalise temperatuuri-eesmärgi saavutamiseks tehtavatest osaliste kollektiivsetest jõupingutustest;

12. TULETAB MEELDE ELi ja selle liikmesriikide võetud kohustust edendada koostööd ja konkreetseid ühismeetmeid partnerriikidega kooskõlas 2016. aasta kliimadiplomaatia tegevuskavaga;

### **Marrakechi tulemused**

13. TOETAB ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni osaliste konverentsi ja Kyoto protokollis osaliste koosolekuna toimiva konventsiooniosaliste konverentsi järgmist eesistujariiki Marokot selle algatustes enne COP 22 ja selle ajal, et jõuda kõigi osaliste jaoks eduka lõpptulemuseni;
14. TOONITAB, et Marrakechis toimuv COP 22 on meetmete võtmisele ja rakendamisele pühendatud osaliste konverents ja see peaks näitama ülemaailmse koostöö jätkumist ambitsioonikate kliimameetmete nimel, sealhulgas tehes märkimisväärsed edusamme tööprogrammi osas, et töötada välja Pariisi kokkuleppe üksikasjad vastavalt otsusele 1/CP.21 ja valmistada ette kokkuleppe kõigi sätete, mis sisaldavad leevendamist, kohanemist, rakendamisvahendeid ja toetust, rakendamine tasakaalustatud viisil; TUNNISTAB sellega seoses konventsiooniga loodud organite olulist rolli;
15. KUTSUB COP 22 raames ÜLES kahju ja kahjustusi käsitleva Varssavi rahvusvahelise mehhanismi ja kohanemiskomitee õnnestunud läbivaatamisele, et võimaldada neil oma tööd tõhusalt ja tulemuslikult jätkata; VÄLJENDAB HEAMEELT edusammude üle Pariisi suutlikkuse suurendamise komitee (*Paris Committee on Capacity Building*) käivitamisel, eelkõige seeläbi, et lepitakse kokku komitee volitustes, ja suutlikkuse suurendamise algatuse üle läbipaistvuse alal;
16. MÄRGIB RAHULOLUGA edusamme, mida osalised on teinud oma leevendusmeetmeid käsitleva läbipaistva aruandluse parandamiseks; JÄÄB OOTAMA konventsiooni alusel toimuva mitmepoolse hindamise ja hõlbustava arvamuste vahetuse protsessi järgmist vooru Marrakechis; TOONITAB nende tegevuste olulisust Pariisi kokkuleppe kohase läbipaistvusraamistiku ühise korra, menetluste ja juhiste ning vastutust käsitlevate suuniste väljatöötamisel;

## Tegevus enne 2020. aastat ja ülemaailmne kliimameetmete tegevuskava

17. RÕHUTAB, et kõik osalised peavad tegutsema, et tõhustada enne 2020. aastat toimuvat tegevust; VÄLJENDAB HEAMEELT nende võimaluste kindlaks tegemise protsessi üle, mille abil suurendada enne 2020. aastat leevendamisalaseid ambitsioone suure leevenduspotentsiaaliga valdkondades ja rakendada parimaid leevendamispoliitika tavaid ja toimivaid tehnoloogiaid, sealhulgas Aafrika taastuvenergia algatus, ülemaailmne linnapeade pakt kliima ja energia alal, algatus Mission Innovation, kliima ja puhta õhu kaitse koalitsioon, kliimaalaste riskide kindlustamise algatus ning kliimaalaste riskide ja varajase hoiatamise süsteemide algatus; VÄLJENDAB HEAMEELT ka selle üle, et suurendatakse kohanemismeetmetest arusaamist, nende rakendamist ja edendamist, tugevdatakse vastupanuvõimet ja vähendatakse haavatavust;
18. TOONITAB, kui oluline on Pariisi kokkuleppe eesmärkide saavutamiseks mitmepoolne koostöö konventsiooni raames ning ülemaailmse kliimameetmete tegevuskava alusel võetavad vabatahtlikud ja koostöömeetmed, nende seas piirkondlike omavalitsuste, linnade, ettevõtete ja kodanikuühiskonna võetavad meetmed; TOONITAB, et oluline on tagada jätkuv poliitilise tähelepanu pööramine suurt leevendamise- ja kohanemispotentsiaali kätkevatele võimalustele, ühendades tehnilise läbivaatamise korrapärase istungitevaheliste kohtumistega ning igaaastaste kõrgetasemeliste kohtumistega tulevaste osaliste konverentside raames kuni 2020. aastani, ning toonitab vajadust kitsamalt piiritleda tehniliste ekspertide kohtumiste teemad ja siduda need selgemalt ülemaailmse kliimameetmete tegevuskava konkreetsete algatustega; JÄÄB OOTAMA kõrgetasemelist kohtumist COP 22 raames, et tugevdada parimate tavade, poliitikavalikute ja meetmete rakendamist;
19. TUNNISTAB, et rakendamisvahendid, sealhulgas rahastamine, tehnoloogia arendamine ja tehnosiire ning suutlikkuse suurendamine, eelkõige väikseima suutlikkusega või eriti haavatavate riikide puhul, peaksid aitama kaasa tõhusamale enne 2020. aastat toimuvale tegevusele; JÄÄB OOTAMA hõlbustavat dialoogi COP 22 raames, et hinnata edusamme ja võimalusi toetuse ja soodustava keskkonna kasutusele võtmiseks; TULETAB MEELDE ELi ja selle liikmesriikide võetud kohustust edendada kliimamuutuste kontekstis inimõiguseid ja soolist võrdsõiguslikkust;

## Muud protsessid

20. JÄÄB OOTAMA Montreali protokolli osaliste eelseisval 28. kohtumisel (8.–14. oktoobrini 2016 Kigalis) Montreali protokolli alusel kooskõlas nõukogu volitustega saavutatavat ambitsioonikat kokkulepet piirata fluoroüsivesinike (HFCs) tarbimist ja tootmist olulise panusena kliimamuutuste leevendamisse;
21. TOETAB Rahvusvahelise Tsiviillennunduse Organisatsiooni (ICAO) jõupingutusi ja tulevasel ICAO assambleel (27. september – 7. oktoober 2016) nõukogu poolt kindlaks määratud liidu seisukohaga kooskõlas vastu võetavat ülemaailmset turupõhist meedet, mis on lennundussektori esimene samm kliimamuutuste leevendamiseks tehtavate edasiste ülemaailmsete jõupingutuste suunas; RÕHUTAB vajadust tagada keskkonnaalne terviklikkus, sealhulgas vältida topeltarvestust;
22. JULGUSTAB Rahvusvahelist Mereorganisatsiooni (IMO) jätkama rahvusvahelisest laevandusest pärit kasvuhoonegaaside heite vähendamise käsitlemist, et anda oma õiglane panus kliimamuutuste leevendamise ülemaailmsetesse jõupingutustesse.